

Vermogensverdeling

Auteur(s):

CBS

Meer informatie over vermogens- en andere verdelingsvraagstukken is te vinden in CBS, *Jaarboek welvaartsverdeling 1998*, Kluwer, Deventer, 1998, f 64,50.

Verschenen in:

ESB, 83e jaargang, nr. 4172, pagina 787, 16 oktober 1998

Rubriek:

Statistiek

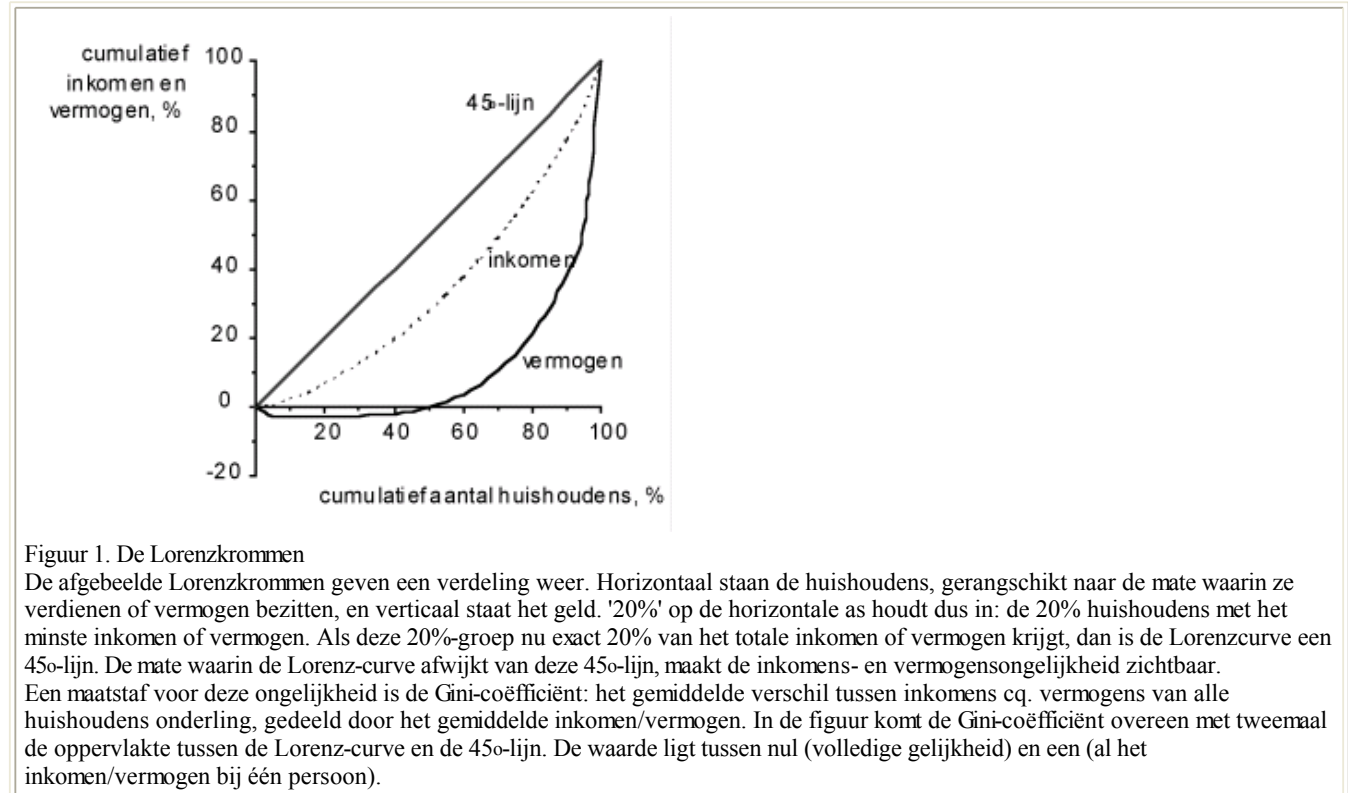
Trefwoord(en):

economie, samenleving, inkomensverdeling

Begin 1996 bedroeg het totale particuliere vermogen f 1.040 miljard, gemiddeld f 158.000 per huishouden. Begin 1990 was dat nog f 110.000.

Dit gemiddelde wordt sterk beïnvloed door een kleine groep grote vermogens. Huishoudens in de bovenste vijf procent van de vermogensladder hadden tenminste f 580.000 en gemiddeld anderhalf miljoen gulden. In totaal bezaten zij 47% van het totale particuliere vermogen. Ruim 2% van de huishoudens was miljonair. Hun tegenpool vormen de ruim 14% van de huishoudens met meer schulden dan bezittingen, en dus een negatief vermogen.

Vermogens zijn daarmee veel ongelijker verdeeld dan inkomens. In 1996 bezat het hoogste vermogensdecil 61% van het totale vermogen, terwijl het hoogste inkomensdecil 23% van het totale inkomen ontving. De Lorenzkromme van de vermogensverdeling ([figuur 1](#)) ligt dan ook verder van de diagonaal dan die van de inkomensverdeling. De Gini-coëfficiënt van de inkomensverdeling is met 0,32 ook duidelijk lager dan de 0,81 van de vermogensverdeling.

Samenstelling en groei

Het totale vermogen van huishoudens is het saldo van f 1.455 miljard aan bezittingen en f 420 mrd aan schulden. Het meest voorkomende vermogensbestanddeel zijn de banktegoeden, maar de waarde van de eigen woning maakt het grootste deel (56%) uit van het vermogen. Effecten, ondernemingsvermogen en overig onroerend goed vormen kleinere posten (zie [tabel 1](#)). De schulden bestaan vooral uit leningen ten behoeve van de eigen woning. Tegenover een bezit van 820 miljard gulden aan eigen woningen staat een schuld van 340 miljard gulden aan hypothecaire leningen. Aanspraken op toekomstige pensioen- of levensverzekeringsuitkeringen en tegoeden

opgebouwd bij spaar- en levenhypotheken worden niet meegerekend, evenmin als contant geld, duurzame consumptiegoederen (met uitzondering van de eigen woning), juwelen en antiek.

Tabel 1. Samenstelling van het vermogen

	1990	1995	1996
	<i>aantal, x 1000</i>		
totaal aantal huishoudens	5860	6454	6549
huishoudens met bezittingen	5600	6432	6513
w.o. banktegoeden	5340	6419	6495
effecten	560	750	840
eigen woning	2590	2749	2931
huishoudens met schulden	3060	3564	3727
w.o. schulden eigen woning	2040	2306	2457
	<i>gemiddeld bedrag (f 1.000)</i>		
vermogen	110	136	158
bezit	160	192	223
w.o. banktegoeden	30	29	35
effecten	280	231	256
eigen woning	180	255	279
schulden	80	100	112
w.o. schulden eigen woning	100	125	137

Uit deze samenstelling volgt ook, waardoor het gemiddelde vermogen in de jaren negentig is verhoogd:

» het aantal huishoudens met een eigen woning steeg van 2,6 miljoen in 1990 naar ruim 2,9 mln begin 1996. De gemiddelde waarde ervan steeg van f 180.000 naar f 280.000. Ook de hypothecaire schulden stegen, maar netto nam het vermogen belegd in de eigen woning toe;

» in 1990 belegden 560.000 huishoudens in effecten (9,6%). Begin 1996 was dat aantal opgelopen tot 840.000 (12,8%). Doordat er veel kleine beleggers bijkwamen, daalde het gemiddelde effectenbezit van f 280.000 naar f 250.000 gulden. Het totale particuliere effectenbezit nam toe van f 157 tot f 215 mrd.

Na 1996 is het vermogen blijven stijgen in samenhang met de aandelenkoersen en de woningprijzen. De precieze gevolgen hiervan zijn nog niet bekend, maar er kan wel een raming gemaakt worden op grond van de gemiddelde waardemutatie van woningen en effecten. Het gemiddelde vermogen is dan gestegen van f 158.000 begin 1996 tot bijna twee ton begin 1998. Er zijn dan bijna drie miljoen huishoudens met meer dan een ton vermogen (tegen 2,4 miljoen begin 1996), en het aantal miljonairs is opgelopen van 139.000 tot 185.000. Het huidige beursklimaat zal echter zijn uitwerking niet missen op deze aantallen.